

**UCHWAŁA NR LVIII/309/2014
RADY MIEJSKIEJ W WITNICY**

z dnia 20 marca 2014 r.

w sprawie uchwalenia programu pt: „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”

Na podstawie:

- art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 594)
- art. 7 pkt 7, art. 15 pkt 2,3,4,5,6, art. 17 ust. 1 pkt 1,10, 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r. poz. 182)
- art. 6 ust. 1 i ust 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz.1493)
- art. 4¹ ust. 1 pkt 2-3 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 1356),
- Uchwały NR LVII/378/2010 RADY MIEJSKIEJ W WITNICY z dnia 28 października 2010 r.– w sprawie „Strategii rozwiązywania problemów społecznych”, Rada Miejska uchwała Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w brzmieniu:

**Rozdział 1.
Cele i efekty programu**

§ 1. Celem „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”, zwanego w dalszej części uchwały Programem, jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Witnica.

§ 2. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie uwzględnia następujące elementy:

- 1) diagnozę zjawiska, szczególnie diagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci w miejscu zamieszkania sprawcy i ofiary;
- 2) doradztwo, w tym uświadomienie ofiarom ich praw i możliwości uzyskania pomocy;
- 3) tworzenie i realizowanie programów profilaktycznych.

§ 3. Głównymi celami systemu przeciwdziałania przemocy są:

- 1) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci;
- 2) wsparcie i profesjonalna pomoc (doradcza, terapeutyczna, prawna, socjalna) dzieciom i dorosłym w rodzinie będącym ofiarami przemocy oraz ich sprawcom;
- 3) dostarczanie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem;
- 4) propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 5) motywowanie społeczności lokalnych, mass mediów, organizacji i instytucji do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci;
- 6) wzrost wiedzy z zakresu przeciwdziałania przemocy.

§ 4. Szczegółowymi celami i sposobami realizacji Programu są:

- 1) zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy (adresaci: dzieci, młodzież, dorośli, rodziny, społeczność lokalna):

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator/ koordynator
-----	---------	-------------------	-------------------------

1.	Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników, zajęcia pozaszkolne.	Prowadzenie zajęć wychowawczych oraz zajęć informacyjnych. Wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nieagresywnym, Opracowanie i realizacja innowacyjnych programów szkolnych w zakresie profilaktyki i prewencji przemocy, Realizacja programów profilaktycznych w zakresie bezpieczeństwa (LUPO, bezpieczna zerówka itp.)	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Straż Miejska Szkoły, Świetlice socjoterapeutyczne i opiekuńczo-wychowawcze. Policja
2.	Wspieranie rozwoju i zwiększanie dostępności do nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych i rodzinnych, w tym również w środowisku osoby niepełnosprawnej.	2.1. Promowanie mediacji, w tym mediacji rodzinnych, 2.2. Warsztaty wychowawcze dotyczące nieagresywnego rozwiązywania konfliktów, 2.3. Konferencje, warsztaty,	Służba zdrowia, Pracownicy Poradni Specjalistycznych. Policja, Sądy, Prokuratura, Szkoły. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3.	Promowanie Systemu, w tym możliwości otrzymania pomocy przez ofiary i sprawców przemocy.	3.1. Wydawanie ulotek i broszur, 3.2. Prowadzenie kampanii informacyjnych.	Miejsko-Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Lekarze Rodzinni.

2) zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie (adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie przemocy):

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator/ koordynator
1	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu.	Poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, prawne i socjalne, Praca socjalna, Aktywizacja zawodowa, Interwencja kryzysowa, Grupy wsparcia, Telefon zaufania, Promocja i realizacja systemu „Niebieskiej karty”, i „Niebieskiej linii”.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Lekarze Rodzinni Policja, Sądy, Prokuratura Miejsko-Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.	Ochrona przed dalszym krzywdzeniem przez sprawcę.	2.1. Odseparowanie sprawcy przemocy od ofiary, 2.2. Zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną	Policja, Sądy, Prokuratura

3.	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania, pobytu lub rodziny.	3.1. Udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą, 3.2. Udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom – ofiarom przemocy (rodzicielstwo zastępcze), 3.3. Pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą.	Policja, Sądy, Prokuratura Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
4.	Działania realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Wszystkie zadania z katalogu zadań, które wiążą się z przeciwdziałaniem przemocy u osób uzależnionych lub współuzależnionych.	Miejsko-Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Witnicy

3) zapobieganie stosowania przemocy w rodzinie (adresaci: sprawcy przemocy):

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator/ koordynator
1.	Współpraca z Powiatem w działaniu korekcyjno-edukacyjnym, (kierowanie sprawców przemocy na specjalistyczną terapię).	Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne, rodzinne, socjalne, Terapia, Grupy korekcyjne, Programy w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem, Placówka korekcyjno – edukacyjna z miejscami całodobowego pobytu dla sprawców przemocy.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Lekarze Rodzinni Policja, Sądy, Prokuratura Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
2.	Działania realizowane w ramach Miejsko – Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Wszystkie zadania z katalogu zadań, które wiążą się z przeciwdziałaniem przemocy u osób uzależnionych lub współuzależnionych.	2.1. Miejsko-Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

4) poprawa skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy oraz monitorowanie występowania przemocy w rodzinie, jej rozmiarów i skutków społecznych oraz efektywności podejmowania działań (adresaci: wszystkie instytucje, organizacje, służby i środowiska włączone do Systemu):

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizator/ koordynator
1.	Zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciwdziałania przemocy.	Poradnictwo rodzinne, socjalne, psychologiczno-pedagogiczne, Szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Interdyscyplinarne zespoły przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Służba zdrowia Policja, Sądy, Prokuratura Miejsko – Gminna Komisja do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

2.	Oddziaływanie na społeczność lokalną w celu włączenia jej w system monitorowania zjawisk związanych z występowaniem przemocy.	2.1. Dyżury informacyjno-interwencyjne na terenie miejsc prowadzone przez uprawnione osoby, 2.2. Wywiady środowiskowe w społecznościach szczególnie zagrożonych przemocą	Straż Miejska Policja Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.
3.	Zbieranie i analiza informacji dotyczących zjawisk sprzyjających występowaniu przemocy oraz rejestracja faktów przemocy.	Centrum informacji o wynikach działań – baza danych prowadzona na temat rodzin w zakresie ściśle określonym i tylko niezbędnym ze względu na zapobieganie przemocy, ze wskazaniem podmiotów uprawnionych do korzystania z bazy; Realizacja przez organizacje pozarządowe, szkoły, placówki edukacyjne, świetlice i placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży analogicznego do programu „Niebieskiej Karty” systemu informowania o przemocy domowej;\nZespół ds.Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – interdyscyplinarna grupa specjalistów, reprezentujących realizatorów Systemu (spotkania nie rzadziej niż raz na kwartał); cel Zespołu: wymiana informacji na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie i funkcjonowania Systemu, wypracowanie i monitorowanie procedur postępowania. Opracowanie rocznego raportu na temat występowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz podejmowanych działań – raport ten będzie narzędziem do ewaluacji Systemu.	Koordynator i wszyscy realizatorzy Systemu

§ 5. Do przewidywanych efektów realizacji programu należą:

- 1) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy;
- 2) zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy;
- 3) pogłębianie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem;
- 4) wzmocnienie organizacyjne punktu interwencyjnego;
- 5) zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie;
- 6) przerwanie kręgu milczenia związanego z przemocą.

Rozdział 2. Adresaci i realizatorzy programu.

§ 6. Odbiorcami gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są:

- 1) ofiary i sprawcy przemocy;
- 2) rodziny doznające przemocy;
- 3) przedstawiciele instytucji i służb pracujących z ofiarami przemocy (pedagodzy, psychologzy, nauczyciele, pracownicy ośrodka pomocy społecznej, pracownicy wymiaru sprawiedliwości, policjanci, pracownicy służby zdrowia);
- 4) przedstawiciele władz lokalnych;
- 5) społeczeństwo.

§ 7. Program dotyczy osób zamieszkujących na terenie Miasta i Gminy Witnica i obejmuje wszystkie formy przemocy, jakie wyróżnia się w środowisku domowym, w tym:

- 1) przemoc fizyczną, w szczególności: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.,
- 2) przemoc psychiczną, w szczególności: wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie za odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby

psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.,

- 3) przemoc seksualną, w szczególności: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot, i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka odmiennych zachowań seksualnych, itp.,
- 4) przemoc ekonomiczną, w szczególności: odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, mimo możliwości finansowych, itp.

Rozdział 3.

Finansowanie, realizacja i monitorowanie programu

§ 8. Źródłem finansowania zadań gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie są środki finansowe pochodzące z budżetu:

1. Miasta i Gminy Witnica,
2. Wojewody Lubuskiego,
3. Województwa Lubuskiego,
4. Środki Unii Europejskiej oraz inne źródła krajowe i zagraniczne.

§ 9. Gminny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie będzie realizowany w latach 2014 r. do 2018 r.

§ 10. Pomoc ofiarom, świadkom i sprawcom zjawiska przemocy, a także profilaktyka w tym zakresie będzie realizowana w ramach wzajemnej współpracy:

- 1) Policji;
- 2) Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Witnicy;
- 3) Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 4) służby zdrowia;
- 5) Urzędu Miasta i Gminy w Witnicy;
- 6) szkoły.

§ 11. Koordynatorem działań realizowanych w ramach Programu jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Witnicy.

§ 12. Sposób monitorowania realizacji programu nastąpi poprzez analizę osiągnięcia celów według poniższych wskaźników:

- 1) wskaźniki osiągnięcia celu 1:
 - a) liczba zrealizowanych godzin edukacyjnych,
 - b) liczba dzieci objętych edukacją,
 - c) liczba rodzin objętych działaniami wspierającymi i edukacyjnymi,
 - d) liczba osób dorosłych objętych poradnictwem (liczba porad),
 - e) wyniki badań o charakterze socjologicznym pozwalające na ocenę stopnia świadomości społecznej;
- 2) wskaźniki osiągnięcia celu 2:
 - a) liczba porad udzielonych osobom dotkniętym przemocą,
 - b) liczba osób objętych poradnictwem oraz pomocą i wsparciem,
 - c) liczba interwencji kryzysowych;
- 3) wskaźniki osiągnięcia celu 3:
 - a) liczba sprawców objętych działaniami,
 - b) liczba ponownych incydentów stosowania przemocy wśród sprawców objętych działaniami;

4) wskaźniki osiągnięcia celu 4:

- a) liczba osób korzystających z porad, analiza bazy danych,
- b) liczba spotkań edukacyjnych , analiza bazy danych,
- c) liczba zarejestrowanych faktów przemocy, raport roczny.

Rozdział 4.

Postanowienia końcowe.

§ 13. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Witnica.

§ 14. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego.

Przewodnicząca Rady

mgr Krystyna Sikorska